

Alternativ integrativ hälso-och sjukvård

Förord av Nina Rehnqvist

Nina Rehnqvist, ordförande SBU, adj prof KI, f.d ordförande för regeringens delegation för klinisk forskning. E-post: nina.rehnqvist@sbu.se

Detta temanummer av Socialmedicinsk Tidskrift innehåller sex artiklar om Integrativ hälso- och sjukvård som väl kanske är ett bättre begrepp än Integrativ Medicin som hittills använts mest. Fyra av de sex tar upp SLLs beslut att avsluta avtalet med Vidarkliniken och argumenterar för att beslutet snarast vilar på politisk/ideologisk grund. Den integrativa medicinen som artiklarna rör baseras på antroposofiskt tänkande.

Det är lite synd att artiklarna får en slagsida åt att vara inlagor i en kampanj för Vidarkliniken. Det hade varit mer intressant och relevant med en beskrivning av framväxten av begreppet och en argumentation varför även svensk sjukvård bör satsa på Integrativa metoder i enlighet med WHO:s rekommendationer.

Integrativ medicin innebär enligt företrädarna *"En utveckling och integration av väl beprövad, systematiskt uppföljd och utvärderad kunskap från olika alternativa medicinska traditioner för att komplettera den etablerade medicinen"*. I Sverige verkar yrkesföreningarna LIM och FIM samt nätverket NIM för större öppenhet för integrativ medicin. Företrädare för skolmedicinen torde inte ha några invändningar mot att även metoder som har sitt ursprung i alternativmedicinen utvärderas och införs om de förbättrar vården. Dagens sjukvård har åstadkommit sensationella medicinska resultat. Patienter överlever svåra tillstånd, man lever länge med sjukdomar som tidigare var snabbt dödliga. Samtidigt doku-

menteras brister särskilt när det gäller bemötande och helhetssyn, något som Integrativ medicin både har som syfte och där man uppvisar goda resultat, sannolikt bättre än vad skolmedicinska enheter i allmänhet åstadkommer.

Det är alltså mycket som talar för Integrativ medicin. Dessutom kan tankarna bakom Integrativ medicin användas för att åstadkomma en bättre fungerande organisation än den hierarkiska som präglar skolmedicinen. Temanumrets artikel av Harald Matthes beskriver en organisationsförändring som genomförts enligt antroposofiska principer. Resultatet blev en platt organisation med ett ledarskap med tydlig målbild och ansvar (*"responsibility teams"*). Organisationsförändringen åtföljdes av ökad ekonomisk effektivitet och förbättrade patientresultat. Hälso- och sjukvårdens uppdrag är att, både på individ och populationsnivå, skapa så god hälsa som möjligt inom givna ekonomiska ramar.

Om det finns data som talar för att man kan göra på ett nytt eller annorlunda sätt för att nå bättre resultat så ingår det i uppdraget att ta till sig sådan kunskap. Vi har i Sverige unikt bra förutsättningar att följa t.ex. organisationsförändringar, såväl små – som införandet av ett nytt tänkesätt eller metod – som stora ledande till strukturella förändringar. En utveckling av kvalitetsregistren så att de också är relevanta för en helhetssyn för patienter med sammansatta problem är på gång både nationellt och internationellt med Sverige som aktiv part.